

## Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimater og forutsetninger i note 3 Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

### Virksomhet holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

Fra fjerde kvartal 2022 er datterselskapet SpareBank1 Markets klassifisert som holdt for salg. 22. juni 2022 meldte SpareBank1 SMN at SpareBank1 Markets styrker satsningen innenfor kapitalmarkedet og får SpareBank1 SR-Bank og SpareBank1 Nord-Norge som store eiere. SpareBank1 SR-Bank og SpareBank1 Nord-Norge overdrar sin markets-virksomhet til SpareBank1 Markets, og kjøper seg i tillegg opp i selskapet i form av et kontantvederlag. Etter gjennomføringen av transaksjonen vil SpareBank1 SMN eie 39,4% og SpareBank1 Markets vil behandles som et tilknyttet selskap. Transaksjonen er avhengig av godkjenning fra Finanstilsynet og Konkurransetilsynet, og er planlagt gjennomført i juni 2023.

Resultat fra SpareBank1 Markets er omklassifisert som følger:

Resultatregnskap (mill. kr)	Første kvartal 2023	Første kvartal 2022
Netto renteinntekter	-7	2
Renter av anvendt kapital		-
<b>Sum renteinntekter</b>	<b>-7</b>	<b>2</b>
Netto provisjons- og andre inntekter	-159	-115
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	-42	-60
<b>Sum inntekter</b>	<b>-208</b>	<b>-174</b>
Sum driftskostnader	-164	-133
<b>Resultat før tap</b>	<b>-45</b>	<b>-41</b>
Tap på utlån, garantier m.v.		-
<b>Resultat før skatt</b>	<b>-45</b>	<b>-41</b>
Skatt	7	4
<b>Resultat virksomhet holdt for salg</b>	<b>38</b>	<b>37</b>

Januar - Mars 2023 (mill. kr)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Virksomhetens resultat	Eierandel
Mavi XV AS konsern	75	30	4	4	-0	100 %
SpareBank 1 Markets	1.434	589	208	171	38	67 %
<b>Sum Holdt for salg</b>	<b>1.509</b>	<b>620</b>	<b>212</b>	<b>174</b>	<b>38</b>	

### Tap på utlån og garantier

For detaljert beskrivelse av bankens tapsmodell viser vi til note 10 i årsregnskapet for 2022.

Det ble i 2020 og 2021 gjort endringer i input til bankens tapsmodell som følge av økt usikkerhet på grunn av koronasituasjonen. Dette bestod i økte tapsforventninger i basisscenarioet for både personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen. Disse endringene ble reversert i løpet av 2021 for personmarkedsporteføljen og per første kvartal 2022 for bedriftsmarkedsporteføljen. I tillegg ble kunder innenfor hotell/reiseliv i trinn 1 flyttet til trinn 2 – denne forutsetningen ble reversert i fjerde kvartal 2022.

I 2022 ble sannsynligheten for lavt scenario for bedriftsmarked ekskl. offshore økt av flere grunner - økt makroøkonomisk usikkerhet som følge av krigen i Ukraina, sterk økning i energi- og råvarepriser, utfordringer i forsyningskjedene og utsikter til varig høyere inflasjon og rentenivå. Framtidige tapsforventninger ble økt både i 2022 og i første kvartal 2023 ved at PD og LGD baner for både personmarked og bedriftsmarked ekskl. offshore ble hevet i basisscenarioet. Banken har fokusert på forventede langsiktige effekter av krisen. For offshore porteføljen ble det i løpet av 2022 som følge av vesentlig bedring i marked og markedsutsikter lagt til grunn økte inntjeningsforutsetninger

i simuleringene og vekt for lavt scenario ble redusert for supply og subsea. I første kvartal 2023 er modellnedskrivningene for offshoreporteføljen beregnet med de samme forutsetningene som for bedriftsmarkedet for øvrig med hensyn til scenariovekter, justeringsfaktorer for PD og LGD og nedbetalingsforutsetninger.

Effekten av endringen av forutsetninger i 2023 er vist på linjen "Endring som skyldes endrede forutsetninger i tapsmodellen" i note 7.

Nedskrivningene reduseres for offshore som følge av økte inntjeningsforutsetninger og redusert vekt for lavt scenario. På den annen side øker nedskrivningene både for næringslivs- og personmarkedsporteføljen som følge av at vesentlig økt rentenivå og inflasjon forventes å øke fremtidige nivå for PD og LGD. Samlet utgjør dette 19 millioner kroner for banken og 9 millioner kroner for konsernet i økte nedskrivninger.

### Sensitiviteter

Første del av tabellen under viser fullt modellberegnet forventet kredittap på grunnlag per 31 mars 2023 i de tre scenarioene, fordelt på porteføljene Privatmarked (PM) og Bedriftsmarked (BM), samt offshore, reiseliv og landbruk som summerer seg til Morbank. I tillegg viser tabellen fullt modellberegnet forventet kredittap i datterselskapet SpareBank 1 Finans Midt-Norge (SB1 Finans MN). ECL for morbanken og datterselskapet er summert i kolonnen Konsern.

Andre del av tabellen viser porteføljefordelt ECL ved anvendt scenariovekting samt en alternativ scenariovekting med doblett sannsynlighet for nedsidescenariet.

Dersom man doblett nedsidescenariets sannsynlighet på bekostning av basisscenariet ved utgangen av første kvartal 2023 ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 268 millioner kroner for morbanken og 291 millioner kroner for konsernet.

	BM	PM	Offshore	Reiseliv	Landbruk	Sum morbank	SB 1 Finans MN, BM	SB 1 Finans MN, PM	Konsern
ECL i forventet scenario	504	78	152	10	51	796	38	24	857
ECL i nedsidescenariet	1.201	267	262	33	181	1.944	84	82	2.110
ECL i oppsidescenariet	348	28	137	5	27	544	25	15	585
ECL med anvendt scenariovekting 60/25/15	655	-	177	15	80	927	44	-	971
ECL med anvendt scenariovekting 70/15/15	-	99	-	-	-	99	-	32	131
<b>Sum ECL anvendt</b>	<b>655</b>	<b>99</b>	<b>177</b>	<b>15</b>	<b>80</b>	<b>1.026</b>	<b>44</b>	<b>32</b>	<b>1.102</b>
ECL med alternativ scenariovekting 35/50/15	829	-	205	21	112	1.167	59	-	1.226
ECL med alternativ scenariovekting 55/30/15	-	127	-	-	-	127	-	39	167
<b>SUM ECL alternativ (doblet nedside)</b>	<b>829</b>	<b>127</b>	<b>205</b>	<b>21</b>	<b>112</b>	<b>1.294</b>	<b>59</b>	<b>39</b>	<b>1.393</b>
<b>Endring ECL ved alternativ vekting</b>	<b>174</b>	<b>28</b>	<b>27</b>	<b>6</b>	<b>33</b>	<b>268</b>	<b>15</b>	<b>8</b>	<b>291</b>

Tabellen reflekterer at det er til dels betydelige forskjeller i underliggende PD- og LGD-estimer i de ulike scenarioene og at det er differensierte nivåer og nivåforskjeller mellom porteføljene. På konsernnivå er ECL i oppsidescenariet, som i stor grad reflekterer taps- og misligholdsbildet de seneste årene, om lag 70 prosent av ECL i forventet scenario. Nedsidescenariet gir over dobbel ECL sammenlignet med forventet scenario. Anvendt scenariovekting gir om lag 30 prosent høyere ECL enn i forventet scenario.